

maar ieder vrij te laten, naar omstandigheden te beslissen. Bevriende collega's zullen elkander steeds vriendschapsdiensten bewijzen. Maar men moet het *recht* hebben, van vreemde, zeker van buitenlandsche collega's honorarium te ontvangen, en ook om zijn raadsman geldelijk te beloonen, zonder dat deze verplicht is, het honorarium af te wijzen. Is de raadsman van oordeel, dat hij geen belooning voor hulp aan collega's mag ontvangen, dan kan hij het zelf aan een nuttige instelling schenken. Anderzijds spreekt het van zelf, dat men aan collega's niet het hoogste tarief rekent, en dat men tegenover hen geen strenge schuldeischer is, maar, waar men vermoedt of weet, dat betaling moeilijk zou vallen, afstand doet van het honorarium of slechts zeer matige eischen stelt.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

KUNSTMATIGE ADEMHALING BIJ DRENKELINGEN.

Wat is toch de praktische bedoeling van dr. MIJNLIEFF? Dat heb ik mij afgevraagd na de lezing van zijn eerste ingezonden stukje en dat vraag ik mij nu weer af, nu ik het tweede stuk van den geachten schrijver lees.

Dr. MIJNLIEFF neemt het op voor de methode van SILVESTER. Maar tegen deze methode heb ik niets anders aangevoerd, dan dát zij door leeken moeilijk naar behooren is uit te voeren, dat zij ook in handen van een deskundige vermoeiend is en dat deze altijd over een geschoolde hulpkracht moet kunnen beschikken voor de tong en over nog een of twee andere personen, die de beenen moeten vasthouden. Deze bezwaren heeft dr. MIJNLIEFF niet tegengesproken. Ook heeft hij niet tegengesproken, dat daartegenover de methode van SCHÄFER door één leek gemakkelijk kan worden uitgevoerd en langen tijd volgehouden, en dat zij daarbij een geheel voldoende luchtverversching en geheel voldoende circulatie waarborgt.

Mij dunkt, dat men op grond van die gegevens het recht heeft, om voor redding van drenkelingen door leeken, en onder bepaalde omstandigheden ook door deskundigen, aan de methode van SCHÄFER de voorkeur te geven. Waar men twee methoden ter beschikking heeft, die beide goede uitkomsten kunnen geven, daar kiest men toch de eenvoudigste en in handen van leeken de minst gevaarlijke.

Waar wij, gelijk ook zoeven, meer dan eens op den voorgrond hebben gesteld, dat met SILVESTER's methode goede resultaten te bereiken zijn, doet dr. MIJNLIEFF's vraag, hoe *wij* haar hebben toegepast, en zijn vrees, dat dit niet naar behooren zou zijn geschied, weinig ter zake.

Toch wil ik wel herhalen, wat men in mijn oorspronkelijk artikel en in mijn antwoord van 16 October lezen kan, namelijk dat wij haar toepasten naar de eischen van dr. VAN EYSSELSTEYN. Alleen werden aanvankelijk de armen niet krachtig genoeg naar boven getrokken. Bij mijn streven om stukken, die voor dit *Tijdschrift* bestemd zijn, zoo kort mogelijk te maken, meende ik een herhaling van wat dr. VAN EYSSELSTEYN reeds uitvoerig had beschreven (1908, 2de helft, n°. 17) te moeten achterwege laten.

Groningen, 2 November 1909.

H. J. HAMBURGER.